

Міхась БОЛСУН

г. Гомель

У ПОЛЫМІ ВАЙНЫ

Памяці Героя Савецкага Саюза Мікіты Кружыкава

Баі ўзрывалі ціну росных ранкаў,
Яспоту дзён і крохкі сон начэй.
...Ён гнаў вайну ад Кіева на танку
І думаў пра Залессе* і Чачэрск,
Дзе да вайны жыццё бруіла ў хатах,
У святыя песні матчына пляла,
Ды наляцелі крумкачамі каты,
Спалілі яго вёсачку датла.
І вестка аналіла болам сэрца,
Віруе прага помсты без мяжы.
У пекла бою экіпаж ірвецца,
Варожыя руйнуе рубяжы.
Святошына** пачное ўзята з ходу,
І асядааны на Жытомір шлях.
У тых баях Героем стаў узводны,
Яго крывёй іранітана зямля.

* Залессе – вёска, радзіма Героя.

** Святошына – пасёлак у Кіеўскай вобласці

Не вырваўся з драпежных кітцяў смерці,
Сумус час: «Няма яго, няма...»
Ды між жывых, нібыта на паверцы,
Гучыць Героя светлае імя.

САЛДАТКА

Бляск сярца на плячы.
Песня з поля вядзе.
Горыч слёз уначы.
Промнік кволых надзей:
Вунь вярнуўся сусед,
Можа, прыйдзе і мой...
Колькі зведала бед,
Ёй вядома адной.
Двое ў хаце дзяцей --
Дзве крывішкі яе.
Ёсць снагада людзей,
Бацькі ж ім не стае.
Кліча ў поле зноў лён...
Дзе ж ты, голуб-Сцяпан?
Можа мучыць палон,
Ці намёр дзе ад ран?
Скрухі нэрае лёд.
Радасць ціхая споў.
...Ціў блакітам той лён,
Быццам вочы сыноў.

КАПУЛЯ

Уладзіміру Цырку

Радасць несла вучня-малалетку.
Скрутак грэў і сэрца і руку.
У ёй -- капуля цёплая, у клетку,
Што ўручылі ў школе хлапчуку.

Бегла хутка пад сляды дарога.
Вучань школу думкамі хваліў.
Дома ж пчыра выгукнуў з парога:
-- Добра як, што тата інвалід!
Словы тыя ўсіх кальнулі джалам.
Сумна дождж заплакаў у акне,
І капуля хлопчыка ляжала
Як праклён мінулае вайне.

ДЗЕНЬ ВЫЗВАЛЕННЯ

Ажываюць архіваў радкі
І малюнкi з народнае памяці.
...Астывала плынь Сожа-ракі
Ад палёнай свінцовае замесці.

Ёдкі дым па-над Гомелем плыў.
Скразнякі рэха бою адпосілі,
І салдат пераможна курыў
У абдымках разбуджанай восені.

Сцяг лунаў, што Васільеў* узняў,
І лавілі яго людзей позіркi.
Радасць светлая пчаснага дня
У душы расцякалася возерам.

У вачах ззяў агеньчык надзей
На людское суладдзе адвечнае.
...Не забыты і сёння той дзень,
Гомель зноўку святочна расквечаны.

ОРДЭНЫ

Іноў салдат у бой, пад кулі.
Метал варожы хлонна сек...
...Укралі ордэны ў дзядулі,
Заплакаў згорблены сусед.

Смыліць на сэрцы крыўды рана,
А бэйбус юны, не ў гадах,
Гандлюе славай ветэрана,
Карціць яе за троні прадаць.

Такі ў агонь пад кулі пойдзе,
Як злыдні ў край наш паляццяць?...
А мой сусед жа здзейсніў ползвін,
Каб мы панілі смак жыцця.

* Міхаіл Васільеў --- яфрэйтар, які першым узняў Чырвоны сцяг у вызваленным Гомелі на будынку электрастанцыі.

ЛІТАРАТУРНАЯ ГОМЕЛЬШЧЫНА

* * *

Я – пякельнай вайны
дзіця.
Я – зярнятка
славянскай нівы.
Смак усякі
адчуў жыцця,
Знаў бяdotны час
і шчаслівы.
Зла чужога
калючы дрот
Мне калоў
у маленстве пяткі.
Грэлі песняй
жаўрук і дрозд.
У жыццё ляцеў
без аглядкі.
Раскаціўся
сувой дарог,
Ды з галоўнай
душой не збочыў,
Што вяззе
на родны парог
Днём спякотным
і золкай поччу.
Свецяць сцігла
вёскі агні.
Вёсны – у кветкі,
зімы – бляць.
Цёпла там
каля дабрыні,
Землякі яе
ў сэрцах спеляць.
За плячыма –
цяжар гадоў.
З пугам, кнігаю
дружаць рукі.
Мудрасць вёскі, яе дзядоў
Перадаць бы
ў спадчыну ўнукам.